

Tanúsítom, hogy ez az elhunyt Kodály Zoltán végrende-
letének hiteles másolata.

London, 1967. május 1.

Peter Ash
felsőbbírószági ügyvéd

Én Kodály Zoltán, jelenleg London megye W.1. Gloucester
Place 82. alatti lakos ezennel visszavonom az általam korábban
alkotott valamennyi végrendeletet és végintézkedést a Magyar Nép-
köztársaság területén kivüleső valamennyi vagyonomra nézve /to-
vábbiakban "külföldi hagyatékom"/ és kijelentem, hogy ez a vég-
rendeletem a külföldi hagyatékom tekintetében.

1. Ezennel kinevezem Dr. Ernest Roth, társasági igazgató,
Middlesex megye, twickenham-i, Cambridge Park, Meadowside 26 al-
atti lakost és Eva Kersey dumfries-i, Skócia, Feme Sole, Lockerbie
Road 31. a. alatti lakost e végrendeletem végrehajtóiul és trustee-
iül; az esetben, ha az említett Dr. Ernest Roth eljárni nem haj-
landó vagy cselekvőképtelen, helyébe kinevezem Antónia Gerald ügy-
védet, City of London, Temple Harcourt Buildings 1 ; továbbá az
esetben ha az említett Antónia Gerald eljárni nem hajlandó, vagy
cselekvőképtelen, helyébe kinevezem Peter Edward Ash ügyvédet, Lon-
don-megye Bedford Row, John Street 2 e végrendelet végrehajtójául
és trustee-jéül; az így kinevezett személyek, illetőleg ezek közül
a túlélő/k/ a jelen végrendelet szerinti mindenkori trustee-k, akik
a továbbiakban "trustee-im" néven nevezendők.

2. Külföldi hagyatékom a következőkből állónak tekin-
tendő:

- a/ a halálomkor Magyarország területén kívül bármí-
lyen zenemű, vagy irodalmi mű tekintetében fennál-
ló szerzői jog és más szellemi tulajdon; továbbá
- b/ a halálomkor fennálló mindazok az akár szerződésen
akár egyéb jogcímen alapuló jogok, amelyek bármely
Magyarországon kívüli forrásból származnak ideértve
a Performing Right Society Ltd. London-t is; díjak,
jogdíjak, vagy bármí más olyan jövedelem, amely bár-
milyen zenei, vagy irodalmi műből származik; továb-
bá

c/a halálokor tulajdonomban lévő bármilyen ingatlan vagy ingó vagyontárgy.

3. Külföldi hagyatékot trustee-inek hagyományom rendelkezésükre /on trust/ assal, hogy azt eladják, behajtsák és pénzzé tegyék feljogosítván őket, hogy az eladást és pénzzétételt mindaddig elhalasztják, amíg teljesen szabad döntésüktől függően ezt helyesnek tartják, anélkül, hogy a veszteségért felelősek lennének.

4. Elrendelem, hogy trustee-in mindennemű eladás és pénzzététel netto eredményéből, valamint a készpénzből a következő alapokat /trustöket/ létesítsék:

a/ rendelkezésükre /upon trust/ acélból, hogy abból kiegyenlítsék mindazokat a tartozásokat, amelyek az irányadó tényállás és jogszabályok értelmében nem egyenlíthetők ki a magyar hagyatékból; továbbá

b/ rendelkezésükre /upon trust/ assal, hogy a fenti kifizetések /amennyiben ilyen van/ teljesítése után fennmaradó hagyatékot részben vagy egészben befektessék és pedig teljesen szabad tetszésük szerinti módon és befektetéseikben; továbbá, hogy nevezettek az ilyen befektetések, valamint a hagyatéki vagyon mindenkor eladatlan, illetőleg nem befektetett része birtokában maradjanak ideértve annak felhalmozódott szaporulatát /amennyiben ilyen van/ - /a továbbiakban: "fennmaradó hagyatékom"./

5. A fennmaradó hagyatékom felett trustee-in rendelkezzenek /upon trust/ assal, hogy annak bevételét feleségemnek Kodályné született Pécsely Sarolta Budapest, Magyarország Népköztársaság út 89. fizessék ki élete tartama alatt és pedig a következő feltételek mellett:

a/ az említett bevétel időről-időre történő kifizetésének időpontját, módját és helyét a trustee-k teljesen szabad tetszésük szerint határozzák meg; továbbá

b/ mindaddig, amig feleségem az Egyesült Királyság területén kívül tartózkodik a trustee-k szabad tetszésére van bízva, hogy fennmaradó hagyatékom bevételének egészbeni vagy részbeni kifizetését visszatartsák abban az esetben, ha úgy találják, hogy feleségem a tartózkodási helyének országában mindenkor fennálló körülmények szerint a részére avagy rendelkezésére küldött illetőleg átutalt pénzüsszetteknek, vagy azok ellenértékének nagyobb részéből nem hisz személyes hasznót.

6. Elrendelem, hogy az alábbiakban "trust időszak"-nak nevezett időszak tartama alatt a trustee-in a fennmaradó hagyatékom évi bevételének birtokában maradjanak rendelkezésükre /upon trust/ azaz, hogy az említett éves bevételt egészben vagy részben az alábbi személyek mindegyikének, bármelyikének közülük egynek, vagy többnek kifizessék, illetőleg javára fordítsák. A trust időszak kezdődik feleségem halálával és végződik 20 évvel V. György király mai nap élő leszármazottainak halála után, avagy olyan est megelőző időpontban, amelyet trustee-in okiratban megállapítanak:

a/ említett feleségem ödesapja, Péczely Attila Pécs, Magyarország, Jókai út 47.

b/ említett feleségem édesanyja, Péczelyné sz. Bothornai Sára, Pécs, Magyarország, Jókai út 47.

c/ említett feleségem testvére, Péczely Gábor Pécs, Magyarország, Jókai út 47.

d/ az ezidőszert Zenei Tagozatu Általános Iskola elnevezésű iskola Kecskemét, Magyarország

e/ az ezidőszert "Kodály Zoltán" Zenei Szakiskola elnevezésű iskola, Debrecen, Magyarország;

- mindezeket a trustee-in teljes és korlátlan tetszésére bízva, mégis azaz, hogy a fentebb d/ és e/ alpontokban említett oktatási intézmények részére vagy javára csak az esetben eszközölhető fizetés, amennyiben a szándékolt fizetés időpontjában trustee-in úgy találják, hogy

- I. az illető intézmény még mindig aktíve foglalkozik senotanitással, továbbá,
- II. hogy a trustee-intől kapott fizetményt kizárólag oktatási célokra használják fel.

7. A fennmaradó vagyonekből származó minden olyan évi bevétel, amelyet trustee-in nem fizettek ki, vagy nem használtak fel, a jelen végrendelet 5. és 6. pontjainak rendelkezései szerint felhalmozandó olyképp, hogy az itt engedélyezett befektetések bármelyikébe befektetendő; elrendelem, hogy trustee-in az ilyen felhalmozást a fennmaradó hagyatéki vagyonon részeként kezeljék asszal a megszorítással, hogy ilyen jövedelemfelhalmozás ne történjék a haláloz időpontjától számított 20 éven túl.

8. Elrendelem, hogy a trust időszak bevégeződésének napjától kezdve trustee-in

a/ az e végrendelet 2. pont b/ alpontjában meghatározott természetű és a trust időszak bevégeződésének napján még fennálló jogokat a végrendelet 6. pont d/ és e/ alpontjában említett oktatási intézmények javára tartssák rendelkezésre asszal, hogy amennyiben az adott időpontban egyik vagy másik, vagy mindkét említett intézmény már nem foglalkozik aktíve senoktatással, az illető intézményre /intézményekre/ első jogdíjrészesedés a trustee-inre szálljon és azok rendelkezésére maradjon; és pedig olyan személy, /személyek/ abszolút rendelkezésre, akit /akiket/ a trustee-in a trust időszak lejáratát megelőzően okirattal kineveztek / a továbbiakban: "maradék-örökös"/ feljogosítván a trustee-ket, hogy több személy esetén a jogdíjban való részesedésük arányát is meghatározzák; a jelen végrendelet 2. pont a/ alpontjában meghatározott szerzői jogokat és más szellemi tulajdonjogokat, amelyek a trust időszak bevégeződésekor még fennállnak, a "maradék-örökös" abszolút rendelkezésére tartssák, figyelembevéve azonban a trust időszak lejáratá előtt engedélyezett hasznosítási, vagy más szerződéses jogokat;

b/ mindazokat a követeléseket, amelyekről az előbbiekben nem történt rendelkezés és amelyek a maradék hagyatékom részét alkotják /ideértve a felhalmozásokat is/ a maradék-örökösöm abszolút rendelkezésére.

9. A jelen végrendeletben foglaltaktól eltérőleg a trustee-imet feljogosítom, hogy teljes tetszésük szerint bármikor és időről-időre lehívják a maradék hagyatékom tőkeösszegének bármekkora részét és azt kifizessék feleségemnek, vagy feleségem utasítása szerint. Az említett részek összességükben kitéhetik a maradék-hagyaték egészét is, ha trustee-im ezt helyesnek tartják; trustee-im személye felelősséggel nem tartoznak a maradék hagyatékom tőkeösszege terhére feleségemnek vagy feleségem rendelkezésére eszközölt kifizetésért /kifizetésekért./

10. a/ A jelen végrendelettel létesített alapok /trustók/ szerint befektethető, vagy befektetendő pénzek befektetésének módja trustee-im teljes tetszésére van bízva /ideértve különösen szabadtulajdonu, vagy haszonbérlettel terhelt ingatlanok vásárlását/ anélkül, hogy az esetleges veszteségért felelősségre lennének vonhatók.

Trustee-im teljes felhatalmazást kapnak, hogy az ilyen befektetéseket megváltoztassák, vagy áthelyezzék; azaz az intencióval, hogy a trusteeek a befektetések és azok megváltoztatása tekintetében ugyanolyan korlátlan jogkörrel rendelkezzenek, mintha az említett pénzek felett korlátlan és személyes rendelkezés illetné meg őket.

b/ az 1925. évi Ingatlantörvény 32. §. alkalmazandó minden, a jelen 10. pont a/ alpontjában említett meghatalmazás alapján vásárolt szabadrendelkezési és haszonbérlettel terhelt ingatlanra. Trustee-in az ilyen szabadrendelkezési és haszonbérlettel terhelt ingatlanok tekintetében fel vannak ruházva mindazokkal a rendelkezési jogokkal - bérbeadás, kezelés, javítás, berendezés létesítése és tökéletesítése /és minden egyéb jogkör/ - amelyekkel a saját korlátlan-tulajdonu tulajdonos rendelkezik; ennek érdekében trustee-inek jogában áll a mindenkor rendelkezésükben /on trust/ tartott ingatlan bevétele, vagy tőkéje illetőleg az említett szabadrendelkezési vagy haszonbérlettel terhelt ingatlanok eladásából várható bevétel terhére mindama kifizetéseket eszközölni, amelyek a hasonló rendelkezésbe adott /trust/ ingatlanoknál szokásosak.

11. Minden olyan trustee, aki ügyvéd, könyvvizsgáló, vagy más foglalkozást űz vagy más üzletágban tevékenykedik: ilyen minőségében alkalmazható illetőleg eljárhat, és jogában áll felszámítani az általa vagy cége által az itt létesített alapokkal /trust-ökkel/ kapcsolatban eszközölt ügyletért, vagy cselekményért járó szakmai és egyéb díjakat ideértve az olyan cselekményeket is, amelyeket a trustee személyesen is elvégezhetett volna. Továbbá az olyan trustee, aki nem ügyvéd, könyvvizsgáló, vagy nem űz más foglalkozást vagy nem tevékenykedik más üzletágban, jogosult a trusttel kapcsolatban felmerült kiadásainak megtérítésére és az erre fordított ideje fejében egyszeri díjazásra.

Fentiek tanuságául sajátkezűleg aláírtam

1960. június hó 10. napján.

Kodály Zoltán s.k.

Alulírott személyek, mint az örökösödő Kodály Zoltán, jelenleg London megye, Marylebone, Gloucester Place 82. alatti lakos részéről felkért végrendeleti tanúk, ezennel tanusítjuk együttes és megszakítatlan jelenlétünkben, hogy az említett Kodály Zoltán

a mindnyájunk által értett angol nyelven kijelentette, hogy ez az okmány végrendeletét tartalmazza; továbbá tanusítjuk, hogy azt együttes és megszakítatlan jelenlétünkben aláírta és hogy mi is aláírtuk tanusként nevünket az ő jelenlétében és egymás jelenlétében.

Négy aláírás.

Ms 5663/124

435/A/967

SZERZŐI JOGVÉDŐ HIVATAL
FŐIGAZGATÓ

87-1157/1967.

Aczél György elvtársnak,
a művelődésügyi miniszter
első helyettese
B u d a p e s t .

Kedves Aczél elvtárs!

Dr. Zalán Kornél ügyvéd ügyfele, Kodály Zoltánné
képviselésében a két példányban másolatban mel-
lékelt nyilatkozatot nyújtotta be a közjegyzőhöz.

Budapest, 1967. április 6.
Melléklet: 2 db.

Elvtársi üdvözlettel:



Timár

/Dr. Timár István/

T. Állami Közjegyzői Iroda!

Néh. Kodály Zoltán hagyatéki ügyében az örökhagyó 1960. április 28-án kelt végrendeletének értelmezésére vonatkozó álláspontomat az alábbiakban terjesztem elő:

I.

A Szerzői Jogvédő Hivatal szerepéről mindenek előtt a végrendelet második bekezdése tesz említést, amikor kiemeli, hogy az örökhagyó "szerzői jövedelmei elosztása" tárgyában levelet intézett a Hivatalhoz. E levelet a végrendelet szó szerint idézi is. Az elosztással kapcsolatban a végrendelet két utolsó bekezdése is tartalmaz rendelkezést.

Fölmerülhet az a kérdés, értelmezhető-e a végrendelet akként, hogy annak utolsó bekezdése nem csak a szerzői jogdíjak beszédésével és felosztásával bizza meg az említett hivatalt, hanem ezt meghaladó egyéb jogokat is kíván a hivatalnak biztosítani.

A végrendelet utolsó bekezdésének első mondata a következőképpen hangzik: "A műveimmel való mindennemű rendelkezési jogot, ami halálomkor személyemet illeti, s más személyek vagy intézmények javára lekötve nincsenek a Szerzői Jogvédő Hivatal tulajdonába adom".

Megítélésem szerint ez a szöveg annyira egy a jogban és a jogi szak kifejezések használatában szakmailag nem jártas örökhagyótól származik, nem dönti meg az örökhagyónak a végrendelet egész tartalmából kitűnő azt az akaratát, hogy a szerzői Jogvédő Hivatalt kizárólag a jogdíjak beszédésével és elosztásával kívánta megbízni.

II.

Nem vitás ugyanis, hogy az örökhagyó mindennemű művét az összes ismert értékesítési módok mellett lekötötte, sem a végrendelet megalkotásának, sem az örökhagyó halálának időpontjában tehát nem volt néh. Kodály Zoltánnak olyan műve, amelyre nézve a Szerzői Jogvédő Hivatal közreműködésére az értékesítés terén egyáltalán sor kerülhetne. A végrendelet utolsó bekezdésének első mondata tehát -tárgy hiányában - nem is mehet fogatba.

Ha pedig az örökhagyót az a feltevés indította az idézett rendelkezés megtételére, hogy halálakor más személy, vagy intézmény javára le nem kötött műve lesz, akkor rendelkezése a feltevés meg-hiusulása folytán a Ptk. 649. §./1/ bek. b./ pontja értelmében érvénytelen.

Az idézett rendelkezés ugyanis semmiképpen sem értelmezhető úgy, hogy az az örökhagyó halála után, az oltalmi idő alatt felszabaduló művekre vonatkoznék. Ezt az értelmezést a végrendelet szövege a leghatározottabban kizárja, hisz a végrendelet világosan az örökhagyót halálakor megillető rendelkezési jogról szól. Ha tehát a jövőben nyílnék meg a rendelkezés lehetősége és szükségessége, annak gyakorlására kizárólag az örökhagyó özvegye - mint a törvényes és egyben végrendeleti általános örökös - lesz jogosult.

1967. évi 1599/1599. sz. törvény az örökösök jogáról és a végrendeletéről

Budapesti Állami Közigazgatási Irodája.

I.

A végrendelet jogáról általában és az örökösök jogáról különösen. A végrendelet a testvérek közötti örökösök jogáról és az örökösök jogáról általában.

Nyilatkozata: A végrendelet a testvérek közötti örökösök jogáról és az örökösök jogáról általában.

Kodály Zoltánné szül. Péczely Sarolta örökösnek, képv.: Bpi. 1.sz. Ügyvédi Munkaközösség Bp. V. Kecskeméti u 13. Dr. Zsoltán Kornél ügyvéd.

néh. Kodály Zoltán hagyatéki ügyében

II.

A végrendelet jogáról általában és az örökösök jogáról különösen. A végrendelet a testvérek közötti örökösök jogáról és az örökösök jogáról általában.

Kj. I-II. 1599/1967 számhoz.

A végrendelet jogáról általában és az örökösök jogáról különösen. A végrendelet a testvérek közötti örökösök jogáról és az örökösök jogáról általában.

A végrendelet jogáról általában és az örökösök jogáról különösen. A végrendelet a testvérek közötti örökösök jogáról és az örökösök jogáról általában.

III.

De mind ettől el is tekintve a végrendelet utolsó bekezdésének első mondata - helyes értelmezés mellett - egyébként is csak arra jogosítja fel a Szerzői Jogvédő Hivatalt, hogy a jogdíjakat beszedje és a végrendeletben megállapított kulcs szerint felossza. Ezen túlmenő jogot a szóbanforgó rendelkezés nem biztosít a Hivatal részére.

A végrendelet ugyanis a bruttó bevétel 1 %-át juttatja a Hivatalnak kezelési és kézbesítési költség címén. Ha a Hivatal lenne a rendelkezési jog "tulajdonosa" az említett juttatásra nem lenne szükség, hisz a tulajdonos azért, mert saját ügyeit saját javára intézi, munkadíjra nem tarthat igényt.

De alátámasztja a fentebb kifejezésre juttatott értelmezés helyességét a végrendelet utolsó bekezdésének második mondata is, amely a következőképpen hangzik: "E rendelkezési jog alapján a Szerzői Jogvédő Hivatal jogosult lesz a műveim után bárholman származó jogdíjakat beszedni és köteles azokat a fenti százalékos kulcs szerint az érdekelteknek kifizetni." Az örökhagyó ezzel a kijelentésével - minden kétséget kizáró módon - maga jelölte meg, hogy mit kívánt az előző mondatban említett rendelkezési jog alatt érteni. Kizárólag a jogdíjak beszedésére és elosztására vonatkozó jogosultságot értette a jogászai szabadság mellőzésével használt "rendelkezési jog" kifejezés alatt és ennek az akaratának a végrendeletben világos kifejezést is adott.

IV.

Mint hogy a végrendelet a jelenleg hatályos szerződések esetleges módosítása, vagy megújítása vonatkozásában semmiféle intézkedést nem tartalmaz, e tekintetben a Ptk. 637.§-ának /1/ bekezdése lesz alkalmazandó, amely szerint "ha a nevezett örökösök részesedése a hagyatékot nem meríti ki, a többlet tekintetében törvényes öröklésnek van helye, amennyiben a törvény kivételt nem tesz, vagy a végrendeletből más nem következik." Eltérő törvényi, vagy végrendeleti rendelkezés hiányában az özvegy törvényes öröklési joga érvényesül minden olyan vagyontárgyra, vagy jogra nézve, amelyről a végrendelet nem intézkedik. Kizárólag az örökhagyó özvegye lesz tehát jogosult arra, hogy a már megkötött szerződések módosítása, azok megújítása, új szerződések kötése, stb. terén a jövőben rendelkezék. Vonatkozik ez természetesen az örökhagyó műveinek esetleges átalakítására, átdolgozására, más műfajban való átültetésére, stb. is.

Az örökhagyó özvegyének ez a jogosultsága egyrészt a Ptk. 637.§-ának /1/ bekezdéséből, másrészt abból következik, hogy a végrendelet egész tartalma alapján az örökhagyó özvegyét kell általános örökösnek tekinteni.

De alátámasztja ezt az értelmezést az is, hogy az örökhagyó a házassága tartama alatt házastársát minden művészeti kérdésben vallott nézetébe, elgondolásába, terveibe, szemléletébe a leggondosabban beavatta, a művei értékesítésére vonatkozó elgondolásairól igen behatóan tájékoztatta, élete minden alkotásának gondozására, az értékesítő szervek ellenőrzésére kijelölte, a műveivel kapcsolatos tárgyalásaiba bevonta, vagyis házastársának adta át egész művészi hitvallását.

Semmi esetre sem volt tehát az örökhagyó akarata az, hogy a személyi-
ségi jogát és művészi meggyőződését mélyen érintő kérdésekben - ház-
astársának mellőzésével - a Szerzői Jogvédő Hivatal döntsön, amire
a magyar szerzői jogi gyakorlatban nem ismerek példát.

A végrendelet helyes értelmének tehát az felelne meg, ha a Szerzői
Jogvédő Hivatal magáévá tenné azt az álláspontot, amely szerint a
Hivatalt kizárólag az a jog illeti meg, hogy - a 106/1952.M.T.sz.
rendelet 9.§.-ában biztosított jogkörének maradéktalan érvényesülése
mellett - a szerzői jogdíjakat beszedje és azokat a kezelési költ-
ségek levonása után a kedvezményezetteknek a végrendeletben meghatá-
rozott arányban kifizesse.

V.

Kérem sziveskedjék e beadványomat a hagyatéki tárgyaláson tett
nyilatkozatnak minősíteni, annak egy példányát a tárgyalás előtt
a Szerzői Jogvédő Hivatalhoz eljuttatni és a Hivatal esetleges válasz-
iratát jogi képviselőm útján részemre kézbesíttetni.

Tisztelettel

Kodály Zoltárné

Budapesti Állami Közjegyzők Irodája.

Budapesti Állami Közigazgatási Egyetem

A végrendelet teljes értékméretét az alábbiak meg, ha a szerződés
 jogviszonya hivatali magánválasztás esetén az alábbiakban, amely a szerződés
 hivatali kifizetés az a jog illeti meg, hogy - a jog/1988. évi 1. sz.
 rendelet 2. §-ában részletezett jogkörök maradványait a végrendeletben
 mellékelt - a szerződés jogdíjait a szerződés és a szerződés kifizetés
 utáni levonás után a végrendeletben megadott a végrendeletben megadott
 jogdíj arányában kifizesse.

Hyilatkozata:

Kodály Zoltánné szül. Péczeli Sa-
rolta örökösnek, házas
képve: feleségül

Isabelle IT

Robert Wilson

Bp.I.sz.Ügyvédi Munkaközösség
Bp.V.Kecskeméti u.13.
dr.Zalán Kornél ügyvéd

néhai Kodály Zoltán hagyatéki
ügyében

Kj8.I-II.1599/1967
számhoz.

405663/126

435/H/967

SZERZŐI JOGVÉDŐ HIVATAL
FŐIGAZGATÓ

87-1170/1967.

Aczél György elvtársnak,
a művelődésügyi miniszter
első helyettese
B u d a p e s t .

Kedves Aczél elvtárs!

Kodály Zoltánnénak a közjegyzőhöz benyújtott nyilatkozatára a másolatban mellékelte választ adtam.

Budapest, 1967. április 8.
Melléklet: 1 db.

Elvtársi üdvözléssel:



Timár

/Dr. Timár István/

T.
ÁLLAMI KÖZJEGYZŐI IRODA.

B u d a p e s t . -

I.

Néhai Kodály Zoltán hagyatéka ügyében kérjük a hagyatéki eljárás lefolytatását. Az 1966. április 23.-án kelt végrendeletet érvényesnek ismerjük el és kérjük e végrendeletnek megfelelően a hagyaték átadását a jogosultaknak. A végrendeletben a Szerzői Jogvédő Hivatal részére történt minden juttatást az azal együttjáró összes kötelezettségekkel együtt maradéktalanul elfogadjuk.

II.

Kodály Zoltánnak jogi képviselője útján a T. Közjegyzői Irodához benyújtott és ott 1967. április 5.-én iktatott Nyilatkozatára a következőket válaszoljuk:

A végrendelet a hagyatékhoz tartozó összes szerzői jogokról és szerzői jogdíjakról kimerítően rendelkezik. Ennek folytán sem a szerzői jogok, sem a szerzői jogdíjak vonatkozásában törvényes öröklésnek helye nincs, a Ptk. 637.§.-ának /1/ bek.-re történő hivatkozás téves.

A végrendelet külön intézkedik a szerzői jogokról, és külön azok gyűjtéséről, a szerzői jogdíjakról, annál is inkább mivel a szerzői jogokat és a szerzői jogdíjakat más-más személyek és intézmények öröklték.

A jogdíjakról a Nyilatkozat-ban nincs szó, e tekintetben tehát válassza
sincs szükség. Válaszolni kell viszont a Nyilatkozat-nak a szerzői jo-
gok öröklésével kapcsolatos állásfoglalására.

A törvény a szerzők számára műveikkel kapcsolatban különböző jogokat
biztosít / kiadás, előadás, megfilmesítés stb../. Mindezekkel a jogok-
kal a szerzői jog tulajdonosa rendelkezik. Az örökhagyó műveivel való
mindennemű rendelkezési jognak a Szerzői Jogvédő Hivatal tulajdonába
adása tehát azt jelenti, hogy a szerzői jogokat teljes egészében a Hi-
vatal örökölte, a szerzői jogdíjakat pedig a végrendeletben felsorolt
személyek és intézmények az örökhagyó által meghatározott arányban.

Kodály Zoltán, aki kitűnően ismerte a szerzői jogot, természetesen tisz-
tában volt azszal, hogy csak azokról a szerzői jogairól végrendelkezhets,
amelyek őt magát a halálakor megilletik. A végrendelet szövege nem hagy
kétséget aziránt, hogy mindazok a szerzői jogok, amelyekről az örökha-
gyó végrendelkezhets, a Szerzői Jogvédő Hivatalnak jutottak, mint ör-
ökösnek. / Mindazok a jogok, amelyek "halálonkor a személyemet illetik"./
Kodály Zoltán tehát a hagyatékához tartozó összes szerzői jogairól végren-
delkezs a Hivatal javára.

Fentiből következik, hogy a Hivatal csak azokat a szerzői jogokat
nem örökölte, amelyek nem tartoznak a hagyatékhoz, mert azokat az örök-
hagyó még az örökség megnyitla előtt elidegenitette. Így pl. a "Kállai
kettős" című műre a Londoni Boosey & Hawkes céggel 1953. szeptember 9.-én
kötött szerződés szerint az angol cég az összes szerzői jogokat a jogvé-
dettségs teljes időtartamára véglegesen megszerezte valamennyi ország te-
rületére, Magyarország és néhány más ország kivételével. Ugyanez a helyzet
pl. a "Zrínyi szözata" című műnél is.

A hagyatékhöz tartoznak viszont azok a szerzői jogok is, amelyekre harmadik személyek az örökhagyótól szereztek bizonyos - többnyire időbelileg vagy másképpen korlátozott - jogokat. Mindezeket a jogokat a Hivatal harmadik személyek jogával terheltten örökölte, úgy ahogy a jogok magát az örökhagyót a halálakor megillették. Ilyen főleg a szerzői jogoknak időbelileg korlátozott átengedése oly módon, hogy a határidő leteltével a jogok az örökhagyóra visszaszállnak. Más esetekben meghatározott feltételek esetén a felmondás jogát biztosítja a szerződés Kodály Zoltán részére. Az utóbbiak közé tartozik pl. a GEMA nyugatnémet jogvédő társasággal a mechanikai / hangfelvételi / jogokra vonatkozó szerződés, amely tíz évre szól, azzal azonban, hogy lejárat előtt egy évvel felmondható, ellenkező esetben újabb tíz évvel meghosszabbodik. Mindezeknél tehát az örökhagyót a halálakor megillető olyan jogokról van szó, amelyeket vitathatatlanul a Szerzői Jogvédő Hivatalnak juttatott, és így a fennálló szerződésekbe félként Kodály Zoltán helyébe a Szerzői Jogvédő Hivatal lép be az örökhagyó végakarata szerint.

Végül olyan szerzői jogok is tartoznak a hagyatékhöz, amelyek lekötve egyáltalában nincsenek, amelyeket tehát minden teher nélkül közvetlenül és teljes egészében örökölt a Hivatal. Ilyen jogok az átalakítás, átrendezés, más műfajba való átváltás stb.. engedélyezése/ amelyet a Nyilatkozat is említ/ és amelyek kétségtelenül beletartoznak a művekkel való "mindennemű rendelkezés" jogába. A fentiektől eltekintve sem állja meg azonban a helyét az az állítás, hogy "az örökhagyó minden művét az összes ismert értékesítési módzatok mellett lekötötte" és ezért "a végrendelet utolsó bekezdésének első mondata - tárgy hiányában - nem lehet fogantatva." Pl. a "Kálai Kettős", a "Zrínyi szövege" és a "Keménytől Szerio" című művek megfilmesítési jogai Magyarország és a többi szocialista ország területére egyáltalában sehol sincsenek lekötve, így pl. ezeket a jogokat a Hivatal az örökhagyótól közvetlenül és minden korlátozás nélkül örökölte.

A Ptk. 649. §./1/ bek.- b./ pontjára történő hivatkozás tehát szintén alaptalan.

A végrendelettel nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen az az álláspont, hogy a Hivatal kizárólag a jogdíjak beszedésére és a kedvezményezetteknek történő kifizetésére van feljogosítva. Ezzel szemben az örökhagyó a műveivel való mindennemű rendelkezési jogot a Hivatal tulajdonába adta, ami félreérthetetlenül a Hivatal örökösi minőségére utal. Kodály Zoltán nyilvánvalóan tisztában volt a tulajdon fogalmával. Egyébként annak feltételezése is teljesen illogikus, hogy az örökhagyó csak a szerzői jogdíjakról kívánt végrendelkezni és amennyiben a szerzői jogokat és az azokkal való rendelkezési jogot halála után feleségének akarta biztosítani, erről nem tett volna említést végrendeletében. Ezt a feltételezést természetesen legpregnánsabban megdönti a végrendeletnek az a része, amellyel az örökhagyó a műveivel való mindennemű rendelkezési jogot kifejezetten a Szerzői Jogvédő Hivatal számára biztosította.

A művekkel való mindennemű rendelkezés joga önmagában nem jogosítaná fel a Hivatalt a másoknak járó jogdíjak saját nevében való beszedésére. Ezért külön jelentősége van annak, hogy a végrendelet a jogdíjak beszedésére is felhatalmazza a Hivatalt. Az a körülmény pedig, hogy ez a felhatalmazás a Hivatal tulajdonába adott rendelkezési jogra való hivatkozással történik, csakis úgy értelmezhető, hogy a Hivatal a jogdíjakat harmadik személyekkel szemben saját nevében jogosult beszedni. Ez egyébként teljesen összhangban van a rendelkezési jog juttatásával, amelynek alapján a Hivatal a szerződések a saját nevében köti meg.

Végül röviden reflektálnunk kell a Nyilatkozatnak az 1 §-os "kezelési és készítés költséggel" kapcsolatos téves okfejtésére.

A Nyilatkozat szerint "ha a Hivatal lenne a rendelkezési jog "tulajdonosa", az említett juttatásra nem lenne szükség, hisz a tulajdonos azért, mert saját ügyeit saját javára intézi, munkadíjra nem tarthat igényt." Furosa még annak feltételezése is, hogy a Hivatal ezt a megtisztelő megbízást, amelyet Kodály Zoltántól végrendeletében kapott, a "saját javára" kívánná teljesíteni. Erről természetesen szó sincs. A Szerzői Jogvédő Hivatal ezt a feladatát mindenkor a nagy magyar zeneszerző művészi hitvallása szellemében a magyar kultúra javára fogja ellátni és arról sincsen szó, hogy döntéseit az örökhatályú "házastársának mellőzésével" kívánná meghozni.

Budapest. 1967. IV. 7.



Tisztelettel

Timár
/ Dr. Timár István /

a Szerzői Jogvédő Hivatal főigazgatója.

Végül röviden fel kell térni a "Könyvtár" című művekre is.

Budapesti Állami Könyvtárak Igazgatósága

A "Könyvtár" című művekre is fel kell térni röviden.

A "Könyvtár" című művekre is fel kell térni röviden.

A "Könyvtár" című művekre is fel kell térni röviden.

A "Könyvtár" című művekre is fel kell térni röviden.

A "Könyvtár" című művekre is fel kell térni röviden.

A "Könyvtár" című művekre is fel kell térni röviden.

A "Könyvtár" című művekre is fel kell térni röviden.

A "Könyvtár" című művekre is fel kell térni röviden.

A "Könyvtár" című művekre is fel kell térni röviden.

v á l a s z a

1967. július 17.

Kodály Zoltánné nyilatkozatára

1967. július 17.



néhai Kodály Zoltán

Kjő.I-II.1599/1967
sz.hagyatéki ügyében

1967. július 17.

A Szerzői Jogi Hivatal Igazgatósága